

Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av huvudmannens och rektorns arbete för att fler elever ska få undervisning av behöriga förskollärare och lärare i förskoleklass och grundskolan i Lärande förskolor och grundskolor i Sverige AB och Lärande Grundskola Vira i Upplands Väsby

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning i Lärande förskolor och grundskolor i Sverige AB och Lärande Grundskola Vira i Upplands Väsby avseende kvaliteten i huvudmannens och rektorns arbete för att fler elever ska få undervisning av behöriga förskollärare och lärare. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska huvudmäns och rektorers arbete för att se till att fler elever får undervisning av legitimerade och behöriga förskollärare och lärare i förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6.

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning bedriver huvudmannen och rektorn ett strategiskt arbete för att undersöka behov av behöriga förskollärare och lärare inom huvudmannens organisation och den aktuella skolenheten?
2. I vilken utsträckning bedriver huvudmannen och rektorn ett aktivt och strategiskt arbete för att öka behörigheten bland befintliga förskollärare och lärare genom behörighetsgrundande utbildning?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer kvaliteten i huvudmannens och rektorns arbete i tre nivåer. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Lärande förskolor och grundskolor i Sverige AB och Lärande Grundskola Vira i Upplands Väsby i följande utsträckning:

Arbete för att undersöka behov av behöriga lärare

Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett strategiskt arbete för att undersöka behovet av behöriga lärare och förskollärare, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att kartlägga och analysera behovet av behöriga lärare och förskollärare så att det systematiskt omfattar möjligheterna till behörighetsgrundande utbildning.

Arbete för ökad behörighet genom utbildning

Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett arbete för att öka behörigheten bland lärare och förskollärare genom behörighetsgrundande utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att informera om möjligheter samt uppmuntra och stödja förskollärare och lärare och att delta i behörighetsgrundande utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 26 oktober 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2026:691) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbete för att undersöka behov av behöriga lärare

Här bedöms i vilken utsträckning huvudmannen och rektorn bedriver ett strategiskt arbete för att undersöka behov av behöriga förskollärare och lärare inom huvudmannens organisation och aktuell skolenhet. I det ingår hur rektorn och huvudmannen återkommande tar reda på nuvarande och framtida behov av behöriga lärare och förskollärare. Det gäller såväl behov av legitimerade lärare som behov av behöriga lärare i ämnen där lärare som är legitimerade men inte behöriga i ämnet, årskursen eller skolformen undervisar. Även möjligheterna att öka behörigheten genom behörighetsgrundande utbildning av befintlig personal omfattas. Vidare ingår hur ansvarsfördelning och samverkan kring kartläggningsarbetet mellan huvudmannen och rektorn ser ut.

Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett strategiskt arbete för att undersöka behovet av behöriga lärare och förskollärare, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare och rektorn för aktuell skolenhet,

representanter för huvudmannen, gruppintervju med rektorer inom huvudmannens organisation samt inskickade dokument och Skolverkets statistik.

Kartläggning och analys av behov

Huvudmannen kartlägger och analyserar behovet av legitimerade och behöriga lärare och förskollärare. Huvudmannen tar återkommande reda på och sammanställer tillgången till behöriga lärare och förskollärare, både på skolenhetsnivå och i hela organisationen. Detta gör huvudmannen genom att en gång per termin inhämta uppgifter från rektorerna på skolenheterna. Därtill används statistik över behörighet från Skolverket. Utifrån kartläggningen analyserar huvudmannen behovet av behöriga lärare och förskollärare i organisationen, både utifrån lärarnas legitimation och deras behörighet i de ämnen de undervisar i. Huvudmannens analys av det nuvarande behovet visar att tillgången till behöriga lärare är begränsad i vissa ämnen, exempelvis slöjd och matematik, samt att andelen legitimerade lärare varierar mellan skolenheterna. De åtgärder som i första hand övervägs utifrån kartläggningen är omfördelning av tjänster mellan enheterna och rekrytering i syfte att öka andelen behöriga lärare inom ett ämne. När det finns långsiktiga behov av att öka behörigheten bland lärarna diskuterar de också möjligheten till behörighetsgrundande utbildning. Exempelvis har huvudmannen identifierat att det finns ett behov av att utöka behörigheten inom slöjd och har därför undersökt möjligheten att öka behörigheten genom behörighetsgrundande utbildning av befintliga lärare. Genom kartläggningen har huvudmannen även en bild av ett framtida behov kopplat till förändrade behörighetskrav för dem som undervisar i förskoleklass inför införandet av en tioårig grundskola.

Rektorn vid Lärande Grundskola Vira kartlägger och analyserar behovet av behöriga lärare men inte behovet av behörighetsgrundande utbildning för befintlig personal. Rektorn kartlägger regelbundet behovet av behöriga lärare och förskollärare på skolenheten i samband med tjänstefördelning inför kommande läsår samt inför nyanställningar. Därigenom är rektorn väl förtrogen med lärarnas behörigheter. Rektorns analys av det nuvarande behovet visar att tillgången till behöriga lärare är begränsad i vissa ämnen, exempelvis bild, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen. Trots att rektorn har kännedom om att det finns lärare som undervisar i ämnen och skolformer som de saknar behörighet för, har rektorn inte kartlagt möjligheten att öka lärarnas behörighet genom behörighetsgrundande utbildning.

Arbetsfördelning och samverkan

Det finns en tydlig ansvars- och arbetsfördelning mellan huvudmannen och rektorerna i kartlägningsarbetet. Huvudmannen och rektorerna

samverkar i kartlägningsarbetet och har en gemensam bild av hur arbetet genomförs och fördelas. Huvudmannen efterfrågar information från rektorerna på skolenheterna avseende behovet av behöriga lärare och förskollärare. Rektorerna har genom avdelningen för Human Resources (HR) fått information om vad dokumentationen ska innehålla och hur kartlägningsprocessen är utformad. Rektorerna ansvarar för att kartlägga och analysera behovet av behöriga lärare och förskollärare vid sina respektive skolenheter samt för att sammanställa underlag till huvudmannen. Huvudmannen sammanställer behoven från de olika skolenheterna. Utifrån detta underlag förs en dialog mellan huvudmannen och rektorerna om behovet av behöriga lärare och förskollärare. Dialogen sker inom ramen för ordinarie möten mellan rektorerna och huvudmannen och är mer omfattande inför tjänsteplaneringen. Vid dessa möten diskuteras vilka strategier rektorerna har för att hantera situationer där behöriga lärare och förskollärare saknas, i syfte att bedöma behovet av ytterligare stöd från huvudmannen på skolenheterna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att kartlägga och analysera behovet av behöriga lärare och förskollärare så att det systematiskt omfattar möjligheterna till behörighetsgrundande utbildning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det visserligen genomförs en kartläggning av behovet av behöriga lärare och förskollärare, men det saknas en heltäckande analys av behoven vid Lärande Grundskola Vira. Kartläggningen omfattar inte en analys av behov av eller möjligheter till behörighetsgrundande utbildning för befintlig personal. Det finns därmed en risk att rektorn inte identifierar eller tar till vara möjligheten att tillgodose behoven av behöriga lärare genom behörighetsgrundande utbildning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att använda kartläggningen och efterföljande analys för att identifiera behov av och planera för behörighetsgrundande utbildning i samtliga ämnen och årskurser.

Arbete för ökad behörighet genom utbildning

Här bedöms i vilken utsträckning huvudmannen och rektorn bedriver ett aktivt och strategiskt arbete för att öka behörigheten bland befintliga förskollärare och lärare genom behörighetsgrundande utbildning. I det ingår hur huvudmannen och rektorn utifrån identifierade behov arbetar

med insatser för att öka behörigheten bland befintlig undervisande personal. Arbetet med att informera personal om möjligheterna till behörighetsgrundande utbildning, uppmuntra dem och ge stöd för att kunna delta i behörighetsgrundande utbildning ingår också. Vidare bedöms hur huvudmannen och rektorn planerar och följer upp deltagande i behörighetsgrundande utbildning.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett arbete för att öka behörigheten bland befintliga lärare och förskollärare genom behörighetsgrundande utbildning, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare, rektorn för aktuell skolenhet, representanter för huvudmannen, gruppintervju med rektorer inom huvudmannens organisation samt inskickade dokument och Skolverkets statistik.

Insatser och stöd till utbildning

Huvudmannen genomför insatser för att öka behörigheten och erbjuder stöd för lärare som genomgår behörighetsgrundande utbildning utifrån identifierade behov. Huvudmannen har utifrån sin kartläggning av behovet av behöriga lärare genomfört riktade insatser i ämnena slöjd och matematik. Information om behörighetsgrundande utbildning förmedlas från huvudmannen till rektorerna. Rektorerna har i uppdrag att föra information om kompetensutveckling, inklusive behörighetsgrundande utbildning, vidare till personalen på skolenheterna samt att skapa förutsättningar för deltagande. Det finns en gemensam struktur för medarbetarsamtal där frågor om kompetensutveckling, inklusive behörighetsgrundande utbildning, ska behandlas. Huvudmannen erbjuder stöd till lärare och förskollärare som genomgår behörighetsgrundande utbildning och det finns en rutin för hur stödet utformas och fördelas. Inom organisationen finns möjlighet att, inom ramen för statsbidrag, minska tjänstgöringsgraden med bibehållen lön. Därutöver erbjuds stöd i form av ersättning för kurslitteratur och resor till lärosäten samt möjlighet till ledighet vid obligatoriska kurstillfällen till lärare och förskollärare som genomgår utbildning för att stärka kvaliteten i verksamheten.

Rektorn på Lärande Grundskola Vira bedriver inte något strategiskt arbete med att informera om, uppmuntra eller ge stöd till lärare att delta i behörighetsgrundande utbildning. Rektorn kartlägger och analyserar behov av behöriga lärare men genomför inte insatser utifrån identifierade behov för att öka behörigheten bland befintlig personal. Trots att rektorn har uppmärksammat behov av behöriga lärare i ämnena bild,

naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen saknas en struktur för insatser i syfte att genom behörighetsgrundande utbildning öka behörigheten hos befintlig personal. Rektorn informerar i viss utsträckning om möjligheten att studera, exempelvis i samband med medarbetarsamtal, men informationen är inte tydlig för alla lärare när det gäller hur de kan gå till väga för att delta i behörighetsgrundande utbildning eller vilket stöd som finns. Rektorn ger dock stöd till lärare som på eget initiativ deltar i sådan utbildning och skapar i viss mån tidsmässiga förutsättningar, exempelvis genom att möjliggöra att delar av studierna kan genomföras inom ramen för arbetstiden.

Planering och uppföljning av utbildningsinsatser

Huvudmannen planerar och följer upp deltagande i behörighetsgrundande utbildning på en övergripande nivå och rektorn planerar och följer upp enskilda medarbetares studier under utbildningstiden. Huvudmannen följer upp behörighetsgrundande utbildning, exempelvis genom att följa upp förändringar i lärarnas legitimationer två gånger per år. Huvudmannen har utifrån uppföljningen identifierat att lärare inte alltid ansöker om att uppdatera sina legitimationer hos Skolverket efter genomförd behörighetsgrundande utbildning. Huvudmannen har påbörjat ett arbete med att fördjupa uppföljningen av lärares och förskollärares deltagande i behörighetsgrundande utbildning genom ett digitalt system, i syfte att få en mer heltäckande bild. På Lärande Grundskola Vira ansvarar rektorn för planering och uppföljning av behörighetsgrundande utbildning för enskilda medarbetare. I rektorns organisation finns en lärare som genomgår behörighetsgrundande utbildning. Utbildningen påbörjades innan nuvarande rektor tillträdde. Rektorn följer upp hur det går för läraren genom dialog och eventuella justeringar sker utifrån den enskilda medarbetarens behov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att informera om möjligheter samt uppmuntra och stödja förskollärare och lärare och att delta i behörighetsgrundande utbildning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det visserligen finns information och stöd att ta del av inom organisationen, men att rektorn inte bedriver ett strukturerat arbete med att informera om, uppmuntra till och ge stöd till lärare och förskollärare att delta i behörighetsgrundande utbildning. Lärare på skolenheten får i begränsad utsträckning information

om hur de kan gå till väga för att öka sin behörighet och vilket stöd de kan få vid deltagande i behörighetsgrundande utbildning. Det medför en risk att lärare inte utbildar sig i den utsträckning som skulle vara möjlig.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar ett systematiskt arbete med att informera om, uppmuntra till och ge lärare och förskollärare stöd att delta i behörighetsgrundande utbildning.

På Skolinspektionens vägnar

X Maja Beckman

Beslutsfattare
Signerat av: Maja Beckman

X Karolina Hallenberg

Föredragande
Signerat av: Karolina Hallenberg

I handläggningen av ärendet har även Jenny Bergman Westling deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

2 kap. 8–10, 13, 16–21, 34 a §§

4 kap. 3–4 §§

Förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare

2 kap. 2–7 b, 35, 44–53 §§

3 kap.

4 kap. 4 §

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Lärande Grundskola Vira och Lärande förskolor och grundskolor i Sverige AB den 18 och 20 mars 2026. Besöket genomfördes av utredarna Karolina Hallenberg och Jenny Bergman Westling.

Lärande Grundskola Vira omfattar förskoleklass, årskurs 1–9 samt fritidshem. Den här granskningen omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. Det går cirka 330 elever på Lärande Grundskola Vira. Skolenheten leds av en rektor. Skolverkets statistik läsåret 2024/2025 visar att 76,9 procent av lärarna är legitimerade och undervisar i minst ett ämne som de är behöriga för. Av de dokument som Skolinspektionen tagit del av framgår att på Lärande Grundskola Vira är 19 av 21 lärare legitimerade förskolelärare eller lärare. Tretton av dessa undervisar i ämnen eller årskurser som de inte är behöriga i.

På skolenheten är det en lärare som går behörighetsgrundande utbildning vid tidpunkten för Skolinspektionens besök.

Lärande förskolor och grundskolor i Sverige AB är huvudman för sex grundskoleenheter varav Lärande Grundskola Vira är en. Skolverkets statistik för läsåret 2024/2025 visar att andelen legitimerade lärare i grundskolan som undervisar i minst ett ämne som de är behöriga i (heltidstjänster) varierar mellan 41,1 procent och 82,6 procent vid huvudmannens skolenheter.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En intervju med lärare
- En intervju med rektorn för aktuell skolenhet
- En intervju med representanter för huvudmannen
- En intervju med ett urval av rektorer inom huvudmannens organisation
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Statistik från Skolverket.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och övrigt underlag för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän och skolenheter som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras hösten 2026.